

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UKA 2016/18
27. september 2016
Sara Olsvig

**Uunga siunnersuut: Kalaallit oqartussaaffiinut tunngatillugu pisortat ingerlatsinerat
pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip atortussangortinneqarnera
pillugu Kunngip Peqqussutaanut Namminersorlutik Oqartussat isumaqataanissaat
pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaat**

(Naalakkersuisut Siulittaasuat)

Paasitinneqarsinnaatitaaneq innuttaasunut tusagassiorfinnullu pisinnaatitaaffiuvoq inuiqaqtigiainni demokratiimullu qitiulluinnartoq. Danskit paasitinneqarsinnaatitaanermut inatsisaat nutaaq matumanilu pineqartoq Danmarkimi atuutsilersinnejartussangormat partit arlallit, tusagassiorfiit tamakkingajallugit, inuit pisinnaatitaaffii pillugit suliallit innuttaasorpassuillu maalaarpot akerliullutillu, inatsisip malitsigisaanik paasitinneqarsinnaatitaaneq mattullugu ajorseriaataasussat naammagittaalliutigalugit.

Inatsimmi nutaaq malillugu assersuutigalugu Folketingimut ilaasortap ministerillu akunnerminni attaveqaqtigiaissimaneri pillugit paasitinneqarsinnaajunnaarpugut soorluttaaq ministeriaqarfii arlallit suliamut arlaannut akuusimappata akunnerminni attaveqaqtigiaissimaneri pillugit paasitinneqarsinnaatitaajunnaarsimasugut.

Inuit Ataqatigiit isivut, siutivut oqarsinnaatitaanerpullu matuinnarlugit Nunatsinnit Kunngip peqqussutaanut akuersiinnarnissatsinnut isumaqataanngilagut. Inatsimmi pineqartoq apeqqusernartorpassuaqarpoq annertuumillu atuutsilersinnejartussangormat Danmarkimi akerlerineqarnikuulluni. Sooq inatsit taama mattussitigisoq Nunatsinnut atuutsilissavarput?

2013-mi inatsit pineqartoq Folketingimi suliarineqaleruttormat Naalakkersuisut § 37 tunngavigalugu apeqquteqarfigaavut aperalugit danskit paasitinneqarsinnaatitaanermut taama annertutigisumik mattusiniarnerat qanoq isumaqarfigineqarnersoq. Taamani Naalakkersuisut inatsisissaq suli misissorluarsimanagu akippot aamma akippot Nunatsinni taama atuutsitsilernissaq pilersaarutiginagu.

Pisortaqarfii atuutsilersitsiniarnermi matumani pineqartut tassaapput Naalagaaffiup oqartussaaffigisai ingerlatalu, assersuutigalugu Politit, eqqartuussiviit, pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfik allallu. Inatsit akuersaassagutsigu suliassaqarfinnut taakkununnga malittarisassat inatsimmi matumani pineqartut atuutissapput oqartussaaffinnili allani, Nunatta nammineq akisussaaffigisaani, malittarisassat allat atuutissallutik.

Pisortaqarfinni pisunik, pisortaqarfik Københavnimit Nunatsinni illuunniit aqunneqarnera apeqqutaatinnagu, assigimmik paasitinneqarsinnaatitaaffeqartariaqarpugut. Illersugassavut tassaapput maani Nunatsinni innuttaasut, innuttaasut pisinnaatitaaffii. Illersugassavut tassaanngillat naalagaaffiup oqartussaaffii.

Inatsit Kunngip peqqussutaanik Nunatsinnut atuutsilersinnejartussatut siunnersuutigineqartoq itigartillutigu Nunatsinni paasitinneqarsinnaatitaanermut nutaamik inatsisiliortoqarnissaal saliutillugu siulliullugulu sulissasugut Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut. Tamatumani paasitinneqarsinnaatitaaneq pingaartitarissavarput, ammasumik naalakkersuinikkut ingerlatsineq qitiutissavarput innuttaasullu soqutigisaat illersorlutigit tunngavigisassatsinnik suliaqassalluta. Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaanikkut mattussineq Nunatsinnut atuutsilersillugu ilaaginnassangilarput.

Inatsit Nunatsinni ullumikkut atuuttoq tassaavoq Danmarkimi paasitinneqarsinnaatitaanermut inatsit pisoqqaq. Nunatsinni pisortaqarfinnut tamanut, Naalagaaffiup aqutarippagit

Nunattaluunniit akisussaaffigippagit assigiimmik innuttaasut paasinneqarsinnaatitaanikkut pisinnaatitaaffilerlugit suliarissagipput isumaqarpugut. Sukatigassartaqarpoq, aap, kisianni Danmarkimi matoqqanerulersitsineq pisimasoq Nunatsinnut eqqutiinnarneqassasoq isumaqatiginngilarput.

Siunnersuut itigartinneqassasoq inassutigaarput.